

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Науково-навчальний центр прикладної інформатики

ІНСТИТУТ ОСВІТНЬОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ

**ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ:
СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ТА ІННОВАЦІЇ,
ДОСВІД ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

*18–19 березня 2016 р.
м. Миколаїв*

Миколаїв
2016

УДК 37(470+571)(063) (Укр)

ББК 74

П24

До збірника увійшли матеріали робіт (тези доповідей, статті), надані згідно з вимогами, що були заявлені на конференцію.

Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів несуть автори.

Претензії до організаторів не приймаються.

При передруку матеріалів посилення обов'язкове.

Відповідає Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти Затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266.

П24 Педагогіка і психологія: сучасні методики та інновації, досвід практичного застосування [Текст]: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 18–19 березня 2016 р.) / ГО «Інститут освітньої та молодіжної політики»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. — Миколаїв : ГО «ІОМП», 2016. — 128 с.

Матеріали конференції рекомендуються учнівській молоді, молодим вченим, науковим працівникам, викладачам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, докторантам, студентам вищих навчальних закладів, а також для широкого кола читачів.

Відповідальний редактор: *С. К. Бурма*
Коректор: *П. А. Немкова*

Матеріали видано в авторській редакції.

УДК 37(470+571)(063) (Укр)

© Усі права авторів застережені, 2016

© Інститут освітньої та молодіжної політики, 2016

© Друк ФОП Москвін А.А., 2016

Підписано до друку 21.03.2016. Формат 60x84/16.

Віддруковано з готового оригінал-макету.

Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура Literaturna. Ум. друк. арк. ,744.

Зам. № 2103-1. Тираж 100 прим. Ціна договірна. Виходить змішаними мовами.

Виготівник. ФОП Москвін А.А. Поліграфічний центр «Сору Арт».

69095, Запоріжжя, пр. Леніна, 109. Тел.: +38-050-961-66-67.

Партнерство «Нова Освіта»: e-mail: novaosvita@gmail.com; сайт: www.novaosvita.com.ua

Видання здійснене за експертної підтримки

Науково-учбового центру прикладної інформатики НАН України

03680, Київ-187, просп. Академіка Глушкова, 40.

- ресурс] / І. А. Марченко. — С. 1-17. — Режим доступу: <http://innovacoippo.edukit.kr.ua/Files/downloads/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83.doc>
3. Назар В. М. Методична робота з педагогічними працівниками у міжкурсовий період / В. М. Назар // Управління школою. — Х. : Основа, 2003. — № 34. — С. 22-25
 4. Хайчіна Ю. М. Компетентність та самоосвіта педагога: виступ на педраді / Ю. М. Хайчіна // Завуч. Шкільний світ. — К., 2013. — № 4. — С. 21-23
 5. Волынкіна М. В. О месте инноваций в образовании / М. В. Волынкіна // Инновации и образование: сборник материалов конференции. — Санкт-Петербург, 2003. — Вып. 29. — С. 11-15

Ю.Т. ХАРЧЕНКО,

Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького,
концертмейстер кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії

ЦІННІСНО-СМИСЛОВІ ОРІЄНТАЦІЇ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА ЩОДО ТВОРЧОГО САМОРОЗВИТКУ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

На сучасному етапі розвитку педагогічної освіти в Україні набувають вагомого значення вимоги до загальної культури й професійно значущих якостей фахівця. Ідеї безперервної освіти, здійснення можливості навчання протягом усього життя, поступальний розвиток творчого потенціалу особистості набувають актуального значення. Метою особистісно орієнтованої освіти є підтримка аксіологічних орієнтирів людини, спрямованих на розвиток творчості як одного з компонентів професійного саморозвитку фахівця.

Парадигма вивчення ціннісно-сміслових орієнтацій концертмейстера спрямована на сутнісне розуміння «самості», своєї діяльності і здібностей, свого місця і призначення в житті суспільства, на визнання пріоритетної значущості ціннісно-сміслових орієнтацій; а також активності, творчості, самостійності, мобільності, креативності, унікальності і готовності до постійного саморозвитку.

Ієрархічний статус життєвих цінностей в сучасному світі передбачає активний духовний та творчий розвиток особистості. Осмислені ціннісні орієнтації концертмейстера на творчий саморозвиток в процесі професійної діяльності акцентують перехід з прагматичних позицій на особистісно-гуманістичні з урахуванням розвитку гуманістичних цілей освіти. Творчість для концертмейстера дозволяє стати справжньою усвідомленою цінністю, якщо він бере участь в різних видах діяльності, виявляє індивідуальні здібності, отримує схвалення колег і осмислює значущість своєї професії.

Для класичної педагогічної науки і практики проблема професійно-особистісного розвитку і діяльності фахівця є однією з визначальних (Ф. Дістервег, Я. Коменський, Й. Песталоцці, Ж.-Ж. Руссо, А. Макаренко, М. Пирогов, В. Сухомлинський, К. Ушинський, С. Шацький та ін.). У галузі вітчизняної психології і педагогіки освіти до цієї проблеми зверталися

(А. Алексюк, О. Барбіна, В. Бондар, О. Глузман, Н. Гузій, І. Зязюн, А. Козир, О. Михайличенко, О. Мороз, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалка, О. Пехота, О. Рудницька, В. Семиченко, О. Щолокова та інші). Ряд досліджень присвячений специфіці педагогічної творчості, сутності творчого саморозвитку, самоосвіти особистості, педагогічних інновацій (В. Андреев, Н. Вишнякова, В. Загвязінській, В. Кан-Калик, Г. Коджаспирова, Н. Кухарев, Н. Ма-жар, Н. Нікандров, Л. Подимова, Я. Пономарьов, М. Поташник, В. Решетько, В. Риндак, А. Хуторський та ін.). Позиція особистості, домінуюча в багатьох вітчизняних і зарубіжних дослідженнях, та виокремлена Б. Ананьєвим, Л. Божович, отримала свій розвиток в працях К. Абульханової-Славської, Л. Волченко, Р. Зінсера, І. Қона, В. Поляхова, В. Сагатовського, Е. Тарговського, А. Титаренко, була конкретизована в педагогічних дослідженнях Г. Аксьонової, С. Вершловського, А. Гогоберидзе, Л. Лесохіної, О. Позднякової, В. Хайкіна і ін. В. Андреев пріоритет у розвитку особистості віддає самореалізації й творчому саморозвитку особистості через співучасть людини в діяльності, яка розкриває особистісні потенційні можливості і завдяки яким відбувається збагачення і взаємовплив суб'єктивних ціннісно-сміслових орієнтацій і суб'єкт-суб'єктних відносин.

Надзвичайно важливою для концертмейстера є система цінностей, яка сприяє самовдосконаленню досягнень в різних напрямках діяльності, що впливає на професійний саморозвиток і сприяє успішній соціалізації в умовах глобалізації сучасної освіти. Осмислення ціннісних орієнтацій особистості в пріоритетних напрямках своєї професійної діяльності досліджували Н. Асташова, В. Бездухов, Е. Бондаревська, З. Васильєва, М. Қазакина, В. Караковський, А. Қирьякова, І. Колесникова, Б. Лихачов, В. Ликова, Н. Нікандров, З. Равкин, В. Сластьонін, Г. Чіжакова, Н. Щуркова та ін.).

Сутнісна значущість результатів досліджень означена категоріями: “цінність”, “ціннісне ставлення”, “особистісний смисл” (К. Абульханова-Славська, В. Андреев, А. Асмолов, А. Бодальов, Д. Богоявленська, Н. Добринін, А. Леонтєв, С. Рубінштейн та ін.). Дослідження проблеми розвитку ціннісних орієнтацій особистості обумовлено появою значної кількості наукових праць з вивчення феноменів: «ціннісно-сміслові орієнтації», “творчість”, “творчий саморозвиток” і ін. Науковцями доведено, що в останні два десятиліття відбулася суттєва трансформація аксіологічного підходу в системі освіти. Затребуваними в сучасному педагогічному співтоваристві стали процеси орієнтації на соціально значущі цінності (А. Қирьякова); творчий саморозвиток, педагогічну етику, самостійність, креативність. Загалом проведений аналіз дозволяє стверджувати, що в умовах сьогодення склалися теоретичні передумови для розгляду впливу ціннісно-сміслових орієнтацій концертмейстера на творчий саморозвиток з урахуванням зміненого контексту життя, сучасних вимог діяльності і перспектив професії.

Ціннісно-сміслові орієнтації щодо творчого саморозвитку концертмейстера сприяють творчому зростанню, спонукають до активності і осмислення процесів, у яких проходить його професійна діяльність і

забезпечують конкурентоспроможність на ринку праці. Виокремимо наступні етапи, які сприяють творчому саморозвитку концертмейстера: ціннісно-пізнавальний, смисловий, емоційний, творчо спрямований, регулюючий. Метою першого — ціннісно-пізнавального етапу — є пізнання цінностей: себе як особистості і значення творчості у власній професійній діяльності; другого — смислового етапу — усвідомлення важливості і впливу особистісно-значущих цінностей на розвиток творчості; третього — емоційного етапу — створення на основі розуміння сенсу цінностей своєї професії необхідних емоційних і когнітивних компонентів творчості; четвертого — творчо спрямованого етапу — поступальний розвиток власного творчого потенціалу, всебічне збагачення духовного світу на основі нових цінностей, необхідних у професійній діяльності та завершального, п'ятого — регулюючого етапу — корекція ціннісно-смислових орієнтацій на творчий саморозвиток шляхом поєднання раніше сформованих аксіологічних складових, а також самоорганізація, самоврядування, самооцінювання, саморегуляція, самокорекція і самопозиціонування.

Технологічне забезпечення ціннісно-смислових орієнтацій концертмейстера щодо творчого саморозвитку включає: технологію діагностики і моніторингу, технологію розвитку “Я-концепції”; технологію залучення до різних видів діяльності, що сприяє творчому саморозвитку; технологію реалізації активних форм і методів саморозвитку; технологію самопрезентації своєї діяльності; технологію саморефлексії, спрямовану на корекцію творчого саморозвитку; технологію успішної творчої самореалізації в соціумі і ін.

Таким чином, ціннісно-смислові орієнтації концертмейстера щодо творчого саморозвитку значною мірою активізують професійну діяльність фахівця.

Література

1. Гузій Н. В. Педагогічний професіоналізм : історико-методологічні та теоретичні аспекти : [монографія] / Наталія Василівна Гузій — К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004 — 243 с.
2. Кирьякова А. В. Аксиологическая концепция ориентации личности в мире образования / А. В. Кирьякова // Оренбург: Вестник ОГУ. — 1999. — № 1. — С. 13-19.
3. Михальцова Л. Ф. Феномен понятия «ценность» и его генезис в психолого-педагогических исследованиях / Л. Ф. Михальцова // Педагогическое образование и наука. Научно-методический журнал. № 5. — М.: МАНПО; Изд-во «Ремдер», 2009. — С. 30-37.
4. Мелик-Пашаев А. А. Проблема творческого “Я” человека / А. А. Мелик-Пашаев // Перемены. Педагогический журнал. — 2001 — № 3. — С.116—130.
5. Радул В. В. Дослідження особливостей самореалізації особистості: [монографія] / Валерій Вікторович Радул [та ін.]. — К. : Імекс-ЛТД, 2009. — 352 с.

<i>І.І. Ващенко, Н.С. Кухарчук,</i> ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК ПЕДАГОГА.....	97
<i>О.О. Данилюк,</i> РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОЇ ГНУЧКОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗА ДОПОМОГОЮ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ.....	100
<i>Я.Ю. Маловічко,</i> ВЛАСНИЙ САМОРОЗВИТОК ТА САМООСВІТА ПЕДАГОГА.....	103
<i>Л.С. Огін,</i> СТИМУЛЮВАННЯ ТА МОТИВАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ.....	106
<i>М.С. Огін,</i> САМООСВІТА ЯК СПОСІБ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	109
<i>Ю.Т. Харченко,</i> ЦІННІСНО-СМИСЛОВІ ОРІЄНТАЦІЇ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА ЩОДО ТВОРЧОГО САМОРОЗВИТКУ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ...	113

Секція 10

СИСТЕМА ДОДАТКОВОЇ ТА ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

<i>К. Zabłocka, K. Pawlikowska-Łagód, E. Firlej, J. Kasperek, A. Karpińska,</i> EDUKACJA OSÓB STARSZYCH – POTRZEBA CZY TREND.....	116
--	-----

Секція 11

СИСТЕМА ОСВІТИ УКРАЇНИ

<i>Ю.М. Шістопал,</i> ОРГАНІЗАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ЯКІСНА ОЦІНКА.....	120
---	-----